

Sygn. akt: IV Ca 963/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Michalska
Sędziowie:	SSO Joanna Świerczakowska SSO Renata Wanecka (spr.)
Protokolant:	sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 marca 2016 r. w P.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura z siedzibą w W.

przeciwko T. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z dnia 28 września 2015 r.

sygn. akt I C 529/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i zasądza od pozwanego T. P. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura z siedzibą w W. kwotę 16.381,33 (szesnaście tysięcy trzysta osiemdziesiąt jeden złotych i trzydzieści trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 czerwca 2014 r. oraz w punkcie 2 i zasądza od pozwanego T. P. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura z siedzibą w W. kwotę 3.236 (trzy tysiące dwieście trzydzieści sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego T. P. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura z siedzibą w W. kwotę 2.020 (dwa tysiące dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 963/15

UZASADNIENIE

(...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura w W. w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie na jego rzecz od W. P. kwoty 16.381,33 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 czerwca 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, iż jest następcą prawnym (...) Bank (...) S.A. i (...) S.A., z którym pozwany zawarł 29 sierpnia 2007r. umowę Kredyt na Miarę. W. P. nie wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z 8 sierpnia 2014r. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Gostyninie.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, twierdząc że zobowiązanie z tytułu kredytu wygasło, ponieważ został on w całości spłacony poprzez dokonanie wpłaty w wysokości 18.700 zł.

Wyrokiem z 28 września 2015r. Sąd Rejonowy w Gostyninie oddalił powództwo i zasądził od powoda (...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura w W. na rzecz pozwanego T. P. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił:

T. P. zawarł w dniu 27 sierpnia 2007r. z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę o Kredyt na Miarę. Kwota kredytu wynosiła 21.000 zł. Termin spłaty ostatniej raty został określony na 25 sierpnia 2014r.

Pozwany w dniu 15 lutego 2008r. zawarł ze (...) im. (...) w G. umowę pożyczki refinansowej na kwotę 36.000 zł m.in. na spłatę zobowiązania wobec P.. W tym samym dniu (...) przelał kwotę 18.700 zł tytułem spłaty pożyczki pozwanego na rachunek Polanku.

W 2011r. Komisja Nadzoru Finansowego zezwoliła poprzednikowi prawnemu powoda na utworzenie banku pod firmą (...) S.A. Następnie wierzytelności P. stały się wierzytelnościami (...) Bank (...) S.A. na skutek połączenia obu podmiotów.

W dniu 13 grudnia 2011r. (...) S.A. wystawił przeciwko T. P. bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie wystąpił do Sądu Rejonowego w Gostyninie z wnioskiem o nadanie mu klauzuli wykonalności. Wniosek został uwzględniony postanowieniem 9 stycznia 2012r. w sprawie I Co 1917/11.

W oparciu o w/w tytuł wykonawczy pierwotny wierzyciel prowadził egzekucję przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gostyninie w sprawie Km 427/12.

W dniu 23 grudnia 2013r. została zawarta umowa o sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Bank S.A. w W., a (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W., który nabył wierzytelność m.in. w stosunku do pozwanego T. P..

Sąd I instancji dokonał następującej oceny prawnej:

Sąd wskazał, że pozwany T. P. zaprzeczył istnieniu wierzytelności podnosząc, że wywiązał się z obowiązku zapłaty na rzecz pierwotnego wierzyciela. Na potwierdzenie swojego stanowiska przedstawił dokumenty w postaci umowy pożyczki refinansowej oraz potwierdzenia dokonania przelewu na kwotę 18.700 zł dokonanego przez (...) na rzecz (...).

W ocenie Sądu Rejonowego, w tej sytuacji ciężar udowodnienia istnienia wierzytelności spoczywał na stronie powodowej. Powód natomiast w żaden sposób nie udowodnił, że nabył skutecznie od poprzedniego wierzyciela istniejącą wierzytelność, a tym bardziej wierzytelność w kwocie dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie. Dokumenty załączone do pozwu nie wykazują tej okoliczności w sposób nie budzący wątpliwości.

Sąd podkreślił, że sama umowa cesji w tym przypadku jest niewystarczająca, gdyż pozwany zaprzeczył istnieniu wierzytelności. Dowodem na jej istnienie nie może być również bankowy tytuł egzekucyjny. Obecnie, po wyroku

Trybunału Konstytucyjnego oraz zmianie przepisów ustawy Prawo Bankowe dokument ten nie korzysta bowiem z mocy dowodowej dokumentu urzędowego. Nadanie klauzuli wykonalności przez Sąd bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, nie jest tożsame z powagą rzeczy osądzonej i również nie może stanowić dowodu istnienia wierzytelności egzekwowanej na podstawie takiego tytułu egzekucyjnego.

Te okoliczności - w ocenie Sądu I instancji - stanowiły podstawową przesłankę do stwierdzenia, że powództwo jest niezasadne i podlega oddaleniu, bowiem zobowiązanie pozwanego wygasło, a powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia, choć ciężar dowodu spoczywał na stronie powodowej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy oddalił powództwo w oparciu o treść art. 6 kc. O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 kpc.

Apelację od wyroku złożył powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura w W., zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- art. 233 § 2 kpc w zw. z art. 227 kpc polegającej na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, iż powód nie wykazał istnienia wierzytelności w dochodzonej pozwem wysokości, podczas gdy z przedstawionej przez powoda dokumentacji w postaci umowy o Kredyt na Miarę z 29 sierpnia 2007r., tabelarycznego rozliczenia umowy kredytu uwzględniającego dokonaną przez pozwanego wpłatę na rzecz poprzednika prawnego powoda, a także rozliczenie dokonanej wpłaty oraz umowy przelewu wierzytelności z 23 grudnia 2013r. wraz z załącznikiem dotyczącym listy wierzytelności zawierającym dług pozwanego, wynika istnienie oraz wysokość roszczenia dochodzonego pozwem przez powoda w niniejszej sprawie, a także legitymacja czynna powoda,

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc polegającą na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w odmowie przyznania mocy dowodowej załączonemu do akt bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z 13 grudnia 2011r., w zakresie, w jakim dowodzi wysokości roszczenia powoda, podczas gdy omawiany bankowy tytuł egzekucyjny tworzony był w oparciu o księgi rachunkowe banku, na podstawie których bank wystawia każdy inny dokument mogący potwierdzić roszczenie powoda co do jego wysokości,

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc polegającą na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, iż dokonana przez pozwanego wpłata w wysokości 18.700 zł wraz z wcześniejszymi pięcioma wpłatami dokonany przez pozwanego rozliczonych przez bank na raty kapitałowe wraz z kwotą 18.700 zł, nie przekroczyła kwoty kredytu brutto określonej w umowie;

2. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 6 kc w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe poprzez ich niezastosowanie, przejawiające się w obciążeniu powoda obowiązkiem udowodnienia, iż pozwany dokonał spłaty zadłużenia określonego umową o Kredyt na Miarę z 29 sierpnia 2007r., w sytuacji gdy to na stronie pozwanej ciążył obowiązek przedstawienia dowodów na okoliczność spłaty całości zadłużenia wynikającego z umowy kredytu,

- art. 65 kc poprzez błędną wykładnię oświadczeń woli zawartych w § 1 umowy o Kredyt na Miarę z 29 sierpnia 2007r. skutkującą uznaniem, że pozwany na podstawie zapisów umowy kredytowej mógł wywiązać się z zobowiązania poprzez jednorazową spłatę, podczas gdy z umowy wynika, iż pozwany był zobowiązany do zwrotu udzielonego kredytu wraz z należnymi bankowi odsetkami, prowizjami i opłatami w mówionych terminach spłaty, wobec powyższego fakt jednorazowej wpłaty 18.700 zł nie przekracza nawet kwoty udzielonego kredytu brutto, nie może rodzić wniosku o wygaśnięciu zobowiązania pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 16.381,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 czerwca 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gostyninie do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie w dniu 30 marca 2016r. pozwany wnosil o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sąd Okręgowy ustalił dodatkowo:

Sąd Okręgowy podziela stanowisko powoda, że Sąd nieprawidłowo ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności pominął niektóre postanowienia wynikające z umowy o Kredyt na Miarę z 29 sierpnia 2007r. oraz nie wziął pod uwagę zestawienia obrazującego zarachowanie kolejnych wpłat przez T. P..

W § 4 umowy strony jednoznacznie określiły warunki przyznania i spłaty kredytu, z jego treści wynika, że kwota kredytu brutto wynosiła 21.000 zł, jednak pozwanemu wypłacona została kwota 19.959,24 zł, z uwagi na potrącenie składki na ubezpieczenie w wysokości 1.040,76 zł. Strony ustaliły również, że całkowity koszt kredytu, w tym: łączna kwota odsetek naliczonych za cały okres kredytowania powiększona o naliczone opłaty wg tabeli opłat i prowizji oraz kwotę ubezpieczenia, wynosi 19.047,79 zł. Zatem kredytobiorca zgodził się wpłacić na rzecz (...) S.A. łącznie 40.959,24 zł (21.000 zł + 19.959,24 zł). Kwotę miesięcznej raty strony ustaliły na 464,38 zł, termin pierwszej płatności na 25 września 2007r., zaś termin płatności ostatniej raty na 25 sierpnia 2014r. Jednocześnie strony nie przewidziały możliwości wcześniejszej spłaty kredytu w taki sposób, aby bank zrezygnował z naliczania odsetek za korzystanie z kapitału zgodnie z umową. (umowa o Kredyt na Miarę z 29 sierpnia 2007r. k: 33 – 34)

T. P. na poczet spłaty zadłużenia dokonał następujących wpłat, które poprzednik prawny powoda zarachował w następujący sposób:

data wpłaty	wysokość wpłaty	zarachowanie na poczet odsetek	zarachowanie na poczet należności głównej
1.10.2007r.	464,38 zł	309,13 zł	155,25 zł
29.10.2007r.	464,38 zł	340,94 zł	123,44 zł
27.11.2007r.	464,38 zł	350,22 zł	114,16 zł
21.12.2007r.	464,38 zł	337,05 zł	127,33 zł
28.01.2008r.	464,38 zł	346,14 zł	118,24 zł
18.02.2008r.	18.700 zł	344,14 zł	120,24 zł
25.03.2008r.		320,03 zł	144,35 zł
25.04.2008r.		339,67 zł	124,71 zł

25.05.2008r.		326,67 zł	137,71 zł
25.06.2008r.		335,23 zł	129,15 zł
25.07.2008r.		322,31 zł	142,07 zł
25.08.2008r.		330,65 zł	133,73 zł
25.09.2008r.		328,39 zł	135,99 zł
25.10.2008r.		315,57 zł	148,81 zł
25.11.2008r.		323,57 zł	140,81 zł
24.12.2008r.		310,83 zł	145,78 zł
23.01.2009r.		318,60 zł	148,25 zł
25.02.2009r.		316,13 zł	148,25 zł
25.03.2009r.		283,28 zł	181,10 zł
24.04.2009r.		310,57 zł	153,81 zł
25.05.2009r.		298,03 zł	166,35 zł
25.06.2009r.		305,16 zł	159,22 zł
24.07.2009r.		292,71 zł	171,67 zł
25.08.2009r.		299,56 zł	164,82 zł
25.09.2009r.		296,78 zł	167,60 zł
23.10.2009r.		284,46 zł	179,92 zł
25.11.2009r.		290,91 zł	173,47 zł
24.12.2009r.		278,68 zł	185,70 zł

25.01.2010r.		284,83 zł	179,55 zł
25.02.2010r.		281,80 zł	182,58 zł
25.03.2010r.		251,74 zł	212,64 zł
23.04.2010r.		275,12 zł	189,26 zł
25.05.2010r.		263,15 zł	201,23 zł
25.06.2010r.		268,52 zł	195,86 zł
23.07.2010r.		256,66 zł	207,72 zł
25.08.2010r.		261,70 zł	202,68 zł
24.09.2010r.		258,27 zł	206,11 zł
25.10.2010r.		246,57 zł	217,81 zł
25.11.2010r.		251,11 zł	213,27 zł
24.12.2010r.		239,52 zł	224,86 zł
25.01.2011r.		243,70 zł	220,68 zł
25.02.2011r.		239,97 zł	224,41 zł
25.03.2011r.		213,33 zł	251,05 zł
22.04.2011r.		231,94 zł	232,44 zł
25.05.2011r.		220,65 zł	243,73 zł
24.06.2011r.		124,80 zł	-
26.03.2012r.	600 zł	99,09 zł + 39 zł	461,91 zł
30.04.2012r.	256,96 zł	14 zł + 212,73 zł	30,23 zł

29.05.2012r.		25 zł	227,79 zł
28.06.2012r.	270,70 zł	34,11 zł + 215,57 zł	21,02 zł
30.07.2012r.	275,93 zł	22,26 zł + 4,89 zł	248,78 zł
29.08.2012r.	270,70 zł	39 zł + 199,73 zł	31,97 zł
1.10.2012r.	275,93 zł	47,68 zł	228,25 zł
22.03.2012r.	57 zł	57 zł	-

Na dzień przelewu wierzytelności na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura w W. T. P. zobowiązany był do spłaty 15.599,39 zł, w tym: kapitał 11.996,94 zł, odsetki umowne 645,27 zł, koszty 117 zł, odsetki ustawowe 2.840,18 zł. (harmonogram spłat k: 147 – 154)

Jeszcze przed dokonaniem przelewu (...) S.A. w W. w dniu 13 marca 2012r. złożył wniosek o egzekucję należności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym. T. P. otrzymał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w dniu 22 marca 2012r. (korespondencję odebrał dorosły domownik – siostra dłużnika D. Z.). Egzekucja była częściowo skuteczna, Komornik skierował ją m.in. do wynagrodzenia za pracę i potrącał z tego tytułu ok. 1.100 zł miesięcznie. Jednak z uwagi na to, że w tamtym okresie przeciwko powodowi toczyły się cztery postępowania egzekucyjne, a łączna kwota zadłużenia wynosiła ok. 80.000 zł, dlatego Komornik na poczet zadłużenia (...) S.A. zaliczał jedynie 300 zł, z czego do wierzyciela były przekazywane kwoty ok. 270 zł. Ostatecznie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gostyninie I. M. postanowieniem z 13 marca 2013r. umorzyła postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 427/12, z uwagi na jego bezskuteczność. Należności wyegzekwowane w toku postępowania, zostały zarachowane przez (...) S.A. w sposób przedstawiony w tabeli.

(wniosek o wszczęcie egzekucji k: 1 – 4, informacja o stanie postępowania egzekucyjnego k: 26, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego k: 52 akt sprawy egzekucyjnej Km 427/12)

Po nabyciu wierzytelności powód zawiadomił pozwanego o tym fakcie i wezwał go do zapłaty w piśmie z 7 lutego 2014r. Ponieważ pozwany nie wykonał zobowiązania, powód doliczył odsetki ustawowe skapitalizowane za okres od 24 grudnia 2013r. do 25 czerwca 2014r. w wysokości 781,94 zł.

(zawiadomienie o przelewie i wezwanie do zapłaty k: 27 – 28)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Analiza dokumentów przedstawionych przez stronę powodową wskazuje na to, że wszystkie wpłaty, zarówno pierwszych pięć rat po 464,38 zł, jak i kwota 18.700 zł oraz kwoty wyegzekwowane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gostyninie, zostały uwzględnione przez poprzedników prawnych (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura w W.. W żadnym wypadku z przedstawionego harmonogramu zaliczania kolejnych wpłat nie wynika, że T. P. wykonał zobowiązanie wynikające z umowy Kredyt na Miarę zawartej 29 sierpnia 2007r.

Pozwany pozostaje w mylnym przekonaniu, że wpłacona przez niego w dniu 18 lutego 2008r. kwota 18.700 zł powinna być w całości zaliczona na poczet kapitału. Tymczasem (...) S.A., udzielając kredytu, z góry określił, że całkowity koszt kredytu wyniesie 19.047,79 zł, a kredytobiorca przyjął takie warunki. Nie ma podstaw, by zakładać, że przy jednorazowej wpłacie 18.700 zł, Bank zrezygnuje z należnych mu odsetek. Taka możliwość istnieje tylko wtedy, gdy strony ustalą to w umowie, ewentualnie wskutek negocjacji, Bank wyrazi na to zgodę.

Dlatego też Sąd II instancji – odmiennie niż Sąd Rejonowy – stoi na stanowisku, że zobowiązanie T. P. nie wygasło wskutek spełnienia świadczenia. Nawet proste przeliczenie, tj. odjęcie od kapitału powiększonego o całkowity koszt kredytu (21.000 zł + 19.959,24 zł) sumy pięciu rat po 464,18 zł i kwoty 18.700 zł (21.020,90 zł), wskazuje na to, że do zapłaty pozostaje jeszcze 19.939,34 zł. Nawet jeśli kwota ta zostałaby pomniejszona o należności wyegzekwowane przez Komornika, to na pewno do zapłaty pozostaje suma nie mniejsza niż 15.599,39 zł.

Na marginesie warto zauważyć, że koszt kredytu określony na 19.047,79 zł jest wysoki, ponieważ wynosi prawie tyle samo, co sam kredyt netto. Pozwany, prezentowany w sprawie przez zawodowego pełnomocnika, nie podniósł jednak zarzutu zmierzającego do uznania, iż takie postanowienie umowne jest dla strony zobowiązanej krzywdzące. Natomiast Sąd nie stosuje art. 5 kc z urzędu, z taką inicjatywą powinien wystąpić zainteresowany, jeśli nie wprost, to przynajmniej przez przytoczenie okoliczności faktycznych pozwalających na skorzystanie z tego przepisu. Pozwany nie kwestionował również prawidłowości zarachowywania poszczególnych wpłat, Sąd nie badał więc tego zagadnienia z urzędu.

Z tych przyczyn, Sąd Okręgowy uznał, iż zarzuty podniesione w apelacji są słuszne i apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

O kosztach procesu w I instancji Sąd orzekł w myśl art. 98 § 1 kpc. Powód poniósł opłatę od pozwu w wysokości 819 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 2.400 zł i opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, łącznie 3.236 zł. Stawka wynagrodzenia adwokackiego została określona zgodnie z § 6 pkt. 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 kpc. O kosztach procesu w II instancji Sąd rozstrzygnął w myśl art. 98 § 1 kpc. Strona powodowa poniosła opłatę od apelacji w wysokości 820 zł i wynagrodzenie adwokackie, przy czym stawka wynagrodzenia została ustalona zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 1) w zw. z § 6 pkt. 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.